

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

„Edinost“
zbiha enkrat na dan, razen nedelj in
paznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročbe brez priložene naročnine se uprava
ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 nč.);
izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).
Telefon št. 870.

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.
Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Na potu v pogubo.

Na tri strani boriti se ima naš mali na-
rodnič proti napadom ljutih, mogočnih nasprot-
nikov. In ako bi mi hoteli te napade uspešno
odbijati, morali bi vse svoje sile porabljeni
v boju s temi nasprotniki in sovražniki.
Mesto pa, da bi mi svoje moči in sile po-
rabljali v boju s svojimi sovragi, porabljam
iste za mejsebojni boj, za mejsebojno klanje.
Kaj čudo torej, da je neki istrski rodoljub-
duhovnik vskliknil nedavno temu: Naš na-
rod mora propasti! Da, res je: ako
se bo naš domači boj nadaljeval v sedanjih
oblikah in na dosedanj način, mora naš narod
na vsaki način propasti prej ali slej! Bije
se boj za načela, katerih med nami v resnici
ni v obče. Pod krinko boja za načela pušča
se strastim svobodni tok; pod krinko načel
vlačijo se v blato najsvetejša človeška ču-
stva

Poglejmo samo na Kranjsko! Kje se več
in z večjo vneto povdarjajo načela, nego
baš od obeh sovražno nasproti si stoječih
slovenskih strank na Kranjskem?! Jedna
stranka se bori za katoliško-nravna, druga za
napredno-svobodomiselna načela. To je v te-
oriji. V praksi pa vidi glasilo prvoimenovane
stranke svojo glavno nalogo v tem, da očita
pristašem nasprotne stranke brezverski libe-
ralizem in Bog ve kaj še, dočim se zdi, da
obstoji naloga glasila drugoimenovane stranke
v tem, da prav pridno stika po tem, če se
je tu ali tam kak duhovnik pregrešil proti
svojemu stanu. In mej tem, ko obrabljajo
svoje moči v boju za resnične malenkosti,
pozabljajo na velike stvari, ter nudijo sov-
ražnikom našim priliko, da s pomočjo »Schil-
vercina«, »Südmarke« in »Lega nazionale«
spletajo vrvi, s katero hoté udušiti naš na-
rod

Liberalizem in klerikalizem sta pojma,
katera sta zanežena mej naš iz tujinstva, tako
nekako se je drž. poslanec Spinčič izrazil na
občnem zboru društva »Edinost«. In to je
res. Razširjati mej Slovenci ideje liberalizma
ali klerikalizma, je absurdum — nezmysel.
Naš narod je v svojem bitstvu strogo veren
in — ako Bog da — tudi ostane tak. Zato
pa ni potreba prav nobene klerikalne pro-
pagande. Naravnost v pogubo našega naroda
pa je, da se hoče potom neke vrste našega
časopisja uvajati v naš narod materijalistično

PODLISTEK

V četrtem nadstropju.

V »Agramer Tagblattu« priobčila Zofka Kveder.
Jaz bivam v četrtem nadstropju neke
hiše v predmestju. Sobica mi ugaja in zado-
voljna sem, da-si je mali divan z morsko
travo tapetiran in moja postelja nima žimnice
na peresih.

Moja gospodinja je neka tihla udova z
bledimi, ogrenelimi potezami v obrazu in bo-
ječim in tresočim se glasom. Vedno nosi črno
obleko in ima neki poseben način hoje po
sobi. Niti opaža se ne, da je tu. Nje mož je
bil uradnik in je umrl še jako mlad. Ima
jednega sina in 400 gld. penzije.

Nje sin je lep, velik, mlad mož, plavo-
las, resen in jako bled. Studira medicino in
biva z materjo v kuhinji.

Kajti 400 gld. penzije je malo, a hrana
in obleka staneta kaj dosti. Vse sobe so v
najemu in on biva z materjo v kuhinji. Nje-
gova mati mi je tožila nekoč, da je prene-
skromen v svojih zahtevkih. »Saj mi vendar
dajem po 10 nč. na dan za njegove po-
sebne potrebe«, je pridodala in je tisti »ven-
dar« povdarjala dvakratno. »No«, je rekla,
»kmalu bo bolje, skoro bo pri kraju z stu-
diranjem — prihodnji semester položi zadnji
državni izpit«.

naziranje o svetu. Ako bi ne imeli drugega
vzroka, da se protivimo temu, je vzroka do-
volj v dejstvu, da imamo reševati premnogo
drugih nujnejših poslov . . . Vera je in mora
ostati našemu narodu tudi v bodoče kakor
največi zaklad. Zato pa: ne ruvajmo ljudstvu
vere iz sre: one vere, ki je bila našemu na-
rodu vedno v največo tolažbo . . .

Komur so razmere na Kranjskem le ko-
ličkaj znane, ta ve, da ravno nekateri prvaki
takozvane napredno-narodne stranke vzgoju-
jejo svoje otroke v strogo verskem zmislu in
žive kakor verni katoličani, dočim je o ne-
katerih prvakah takozvane katoliške narodne
stranke znano, da v okrilju svoje rodbine
niso baš najboljši katoličani . . . To dejstvo
samo na sebi že dovaja ves strankarski boj
na Kranjskem — ad absurdum!

Res je sicer, da je del mladega nara-
ščaja svetne inteligence navdahnjen z materi-
jalističnim duhom in materijalističnimi nazori.
A to je posledica ptujega vpliva-
nja in še več posledica strankar-
skih bojev. Vsaki dan čitajo napade na
»klerikalce«, na »farje« itd. in naravna po-
sledica temu je, da mladina vidi svojo glavno
nalogo v tem, da prav pridno zabavlja čez
»farje«, misleča, da na tak način najbolj kaže
svoj napredni duh. Najjasnejši dokaz, kako
malo resnosti je na vsej tej — komediji, ki
se vrši — Bogu bodi potoženo — na troške
in račun našega ubozelega naroda, je prika-
zen, ki ni redka, da namreč mnogokateri
mladenič, dokler je srednješolec, niti ne misli
na to, da postane kedaj sam duhoven, in
marveč prav pridno zabavlja na »farje«, a
ko je po dovršenih srednješolskih študijah,
vsled razmer prisiljen vstopiti v semenišče,
začenja ravno tako vneto zabavljati čez libe-
ralce, brezverce itd. itd.

In kdo je kriv na takih žalostnih po-
javah, če ne razdejane strankarske razmere?!
Bije se boj, navidezno za načela, v resnici
pa pomanjkuje načel in značajnosti najbolj
tam, kjer se ista največ povdarjajo. Ena
stranka očita drugi izdajstvo, kar izgleda
aekako tako, kakor bi ogljar očital dimni-
karju, da je — črn . . . V boju za »načela«
utegniti obe stranki pozabiti kmalo na svoje
temeljno načelo, na to, da sta obe stranki —
slovenski! Zato se ni smeti prav nič ču-
diti, če prvaki ene kakor druge stranke vla-
gajo tožbe proti slovenskim strankam v nem-

Še neki drugi dijak biva pri gospej
Baumanovi. Z medicinceem pa se slabo razu-
meta. Wirz, jurist, je hrustav, debel dečko,
jako len, jako blebetav, jako plitev. Zaročen
je z neko Emo, in vsakomur, kogar je za-
lotil, sanja po cele pol ure le o svoji Emi in
pripoveduje na zadnje, da jo oženi, »ker ima
kaj«, in njo da doleti velika sreča, ker bo
kedaj »mož z pozicijo«. Bodoči »mož z po-
zicijo« ima neznošno navado, da si čas pre-
ganja. Žvižga, žvižga, da bi človek rudeč
postal od jeze. V kuhinji čujem medicinea
kleti, gospo Baumanovo vzdihovati in vsako
toliko se zaletim, da bi pobobnala na steno.
Ali ta neumna uljudnost dela iz človeka pra-
vega strahopetca. Nikoli ne morem priti do
toga, da bi na kateri-koli način protestirala
proti žvižganju. In ko prihaja potem še tretji
stanovnik gospe Baumanove, stari, dobro-
čudni penzionist Krögler, se uprav oddah-
nemo, kakor da smo odrešeni. Krögler je
dobrovoljček in tudi jako oduren, ne more
trpeti žvižganja in se ne ženira. Jurist ima
respekt pred njim in je lepo tih, ko ve, da
je stari gospod doma.

Taki smo v četrtem nadstropju.

Kako leno in počasni lezejo sivi megleni
zimski dnevi! Želim, da bi bila skoro pom-
lad. Hrepenim po solcu in pomladanjem

škem jeziku, ni se smeti čuditi, če ta ali ona
obrtna zadruga izdaja spričevala v nemškem
jeziku. Vse to so »malenkosti«, na katere se
ne utegnejo ozirati slovenski prvaki na Kranj-
skem. O takih stvareh se je dalo morda go-
voriti pred 15, 20 leti! Na tihem moramo
sicer priznati, da smo Slovenci tudi glede
takih malenkosti tudi sedaj še le malo ali
nič na bolj, ali da bi na glas govorili
o tem v tej epohalni dobi, epohalni dobi boja
na Kranjskem, to ne gre, absolutno ne gre,
in verovati moramo brez prigovora — nič
ne dé, če smo prepričani o nasprotnem —
da se je to preživelo.

Facta loquuntur. Posledica domačemu
boju je splošna dekadencia. Dekadencia vsega
javnega življenja: narodnega, političnega, kul-
turnega in socialnega! A pot dekadence, pot
razsula vseh vezij, pot zastrupljenja nara-
dovega organizma je pot — v pogubo! Oni
v osredju ne vidijo nevarnosti, ali mi, ki
stojimo na eksponiranih točkah, jej gledamo
naravnost v obraz dan na dan. Zato nas ne
umejo, a prav zato nas ne smejo, ako smo
res narodnjaki, zadrževati nobena zasramo-
vanja, došla od te ali one strani, da ne bi
klicali konzulom: Glejte, kaj delate!! —
dokler nas ne bodo umeli.

Slavoljub Podslapinsky.

Trst, dne 1. marca 1900.

List »Slavisches Echo« piše v uvodu
članka »Avstrijsko Primorje« (6. številka od
10. februarja t. l.) tako-le: Za prepire med
kapelani in učitelji, med dijurnisti in pisarji
se »Slavisches Echo« ne briga; za to skrbijo
— na jugu — glavna glasila različnih strank.
Če pa »Slovenski Narod« in »Slovenec« le-
žita jeden drugemu v lasih in menita, da
morata delati prav veliko ropota radi nič,
mej tem ko se na Dunaju in drugje razmo-
trivajo vprašanja, od katerih utegne
biti zavisna bodočnost Jugoslovana-
nov, morda celo njih ekzistencija, in
če potem »poštena« (»ehrenhafte«) »Edinost« z
dobrim namenom svojim bratom pošilja zaslu-
ženo pismo posvarilo, za kar dobiva zasramo-
vanja in zasmehovanja v plačilo . . . in ako Ita-
lijani v Primorju še huje gospodarijo in se
tepó za še večje neumnosti, ker so prestari in
preslepi, da bi mogli fotografirati sredino na-
stopajočega stoletja . . . ako se take stvari do-

vzduhu, po zelenju, evetkah in nebesni mo-
drini.

Gospe Baumanove sin je v zadnji čas
tako čuden. Kakor da je brez vsake moči,
lazi po stopnjicah in v obrazu ima neko ze-
lenkasto prozorno barvo. Njegova mati pri-
haja često k meni, hodi s prekrižanimi ro-
kami po enkrat po sobi gori in doli, vzdih
dolgo in globoko in hkratu izginja zopet.
Zdi se mi, da ima uboga žena težke skrbi.
Nje sin poseda po cele dneve v kuhinji,
strmi tja — kakor da ni več duha v njem
— tja ven v megljo in ne kolne več, kadar
jurist žvižga. Meni se neizrečeno smili. Rada
bi ga rešila misli in ga nekoliko razvedrila,
le ne vem: kako?! Še nikdar me ni ob-
govoril.

Da bi le skoro prišla pomlad, ta ga go-
tovo ozdravi. Zdi se mi, da je močno, močno
bolan.

Kakov krik je bil to?! Grd, hreščéči
vsklik? Moji udje se tresejo. Srce mi za-
staja. Okolo mene grda, črna nočna tmina.
Prsti se mi tresejo, le s težavo prižigam luč.
Besen, grozen strah gori v moji duši. Natak-
nila sem si obleko, kakor mi je ravno prišla
v roke, in bežim iz sobe.

V kuhinji je luč.

Hlastno sem odprla vrata.

gajajo v deželi, potem mora govoriti »Slavi-
sches Echo«.

Volitve v Trstu. Zagrebški »Obzor«
se na uvodnem mestu bavi z volitvami v
Trstu. Najprej obzalnjuje da mestni Slovenci,
kakor posnema iz »Edinosti«, kažejo pre-
malo zanimanja za ta važen čin. »Obzor«
meni celo, da smo Dalmatince veliko pre-
blago sodili. Pravi, da sicer umeje to deli-
katnost, vendar pa da bi morala »Edinost«
Hrvate istotako strogo soditi kakor Slovence.
Potem povdarja, da je v Trstu preko 800
dalmatinskih Hrvatov, ki tudi čutijo hrvatski.
No, kje so? Kje so zlasti o volitvah?! Vera
brez del je mrtva. Kar je v Trstu Dalma-
tincev, ki se prištevajo Italijanom, delujejo
najaktivneje v italijanskem zmislu, a kar se
jih prišteva Hrvatom — izvzemši petorico,
šestorico — so povsem pasivni. Tudi odlični
Dalmatinci, ki so doma poznani kakor odlični
rodoljubi, tu v Trstu — pravi »Obzor« —
kakor da zgubivajo svojo hrvatsko vero, ka-
kor da tržaški irredentistiški vzdih omamlja
in paralizira ljudi, ki so v svojem rojstnem
kraju posebno delali za narodno stvar.

Po sodbi »Obzora« vsaj polovica onih
800 dalmatinskih Hrvatov imajo v Trstu vo-
lilno pravico. To bi bil lep kontingent, ki bi
mogel mnogo pomagati Slovincem: in even-
tualno tudi odločiti. Tu ne gre samo za Trst
kakor mesto, ampak je važno za vse pri-
morske pokrajine. Trst je gnezdo irreden-
tizma. Iz njega erpijo moč vse italijanske
stranke v vseh pokrajinah. Naj je le zuna-
njost Trsta italijanska, ali njega usode ni
možno oddeliti od one Primorja. V tem
z mislu je Trst naš. Zato nam je v
dolžnost, da irredentistiški hidri stremo glavo,
a to bo možno le z odločno borbo. In v Trstu
so vsi pogoji za tako borbo. Čim bi se ita-
lijansčina oslabila v Trstu, propala bi tudi
v Istri in Gorici. Tržaški Slovenci so
naši ne rešenibratje.

Dolžnost nam je — tako zaključuje
»Obzor« — da pomagamo rešiti jih.
Čim smo rešili njih, bo rešeno Primorje!!
»Apeliramo torej na hrvatsko rodoljubje vseh
Dalmatincev, bivajočih v Trstu. Dalmatincev
se povsodi odlikuje se svojim hrvatstvom.
Tudi v Trstu ne sme biti drugače, ampak
je dolžan, da dela in glasuje, kakor politično
društvo »Edinost« zahteva od njega.

Na tem apelu bodi zagrebškemu listu od
naše strani izrečena najiskrenejša zahvala.

O Bog, kaj je to?!

Na nekem stolu sedi medicinec v bla-
zinah, iz ust mu kaplje počasi kri; njegova
bela nočna srajca, blazine vse ima grde ma-
deže od krvi. Njega mati sloni v nezavesti
ob njegovih nogah, na njeno roko kaplje po-
časni sinova kri.

Zakričala bi, zatulila bi od groze, ali
noben glas noče preko ustnice.

In tu prihajata že stari gospod in ju-
rist, a mati se vzbuja iz nezavesti.

Še nekoliko tresočih se dihlajev in po-
tem nič več, le plakanje in jecanje ma-
terino.

Velika žalost je grozna.

Splazila sem se tja proč in jočem v
svoji sobi.

Jočem, jočem . . .

Po 14 dneh.

Moja gospodinja je kakor je bila, le
tihan je sedaj popolnoma in ne vzdihuje več.
Kakor punčka iz voska je, z tihim neopaz-
nim mehanizmom, ki jo premika.

Jurist žvižga še strašneje, nego kedaj,
in penzionist je dobrotvoljen in oduren kakor
je bil.

Vse je prav tako, kakor je bilo pri nas
v četrtem nastopju — le jednega ni več.

M. C.

Politični pregled.

TRST, 1. marca 1900.

K položaju. Od postelje našega bolnega parlamentarizma prihajajo za spoznanje ugodnejša poročila. »Information« hoče vedeti, da bodo Čehi obstrukcijo le markirali, ne pa forcirali. Če pride torej do tega, da bo zbornica razglašena, se ne zgodi od desne, ampak od leve. Na levici je torej nevarnost. Za zboljšanje položaja je mnogo pripomogel — tako meni rečeni vir — ministerski predsednik se svojim modrim posezanjem vmes.

Pa tudi Jugoslovani da se mnogo trudijo, da bi Čeha odvrnili od obstrukcije. Od njih da je prišla zahteva, naj se snidejo parlamentarne komisije »Slovenske krščansko-narodne zveze«, Čehov in češkega plemstva, ker so hoteli Čehom dati pomisliti, kaka nevarnost bi navstala za Jugoslovane, ako bi se ustava sistirala in bi bili birokraciji izročeni na milost in nemilost. Pač pa da hočejo Jugoslovani krepko podpirati Čeha v njih opoziciji ter delati na to, da se vsa desnica zavzame za to, da se enkrat potom zakona rešijo nasprotstva med Jugoslovani in onimi drugimi narodi, ki jim kratijo pravice. Na obstrukciji pa ne bi mogli sodelovati nikakor, ker, ako bi državni zbor prenehal, ne bi imeli nobenega organa, kjer bi mogli svobodno in neovirano povedati svoje pritožbe. Po tem, kar piše »Neue Freie Presse«, bi sodili, da ta prizadevanja Jugoslovancov niso bila brez uspeha. Ta list javlja namreč, da ima priti do tesnejše zveze med Čehi, veleposestniki in Jugoslovani, a to v okvirju sedanje desnice. To tesnejše razmerje da pride do izraza že o volitvi prvega podpredsednika zbornice namesto sedanjega ministra Pietaka. Nemei kandidirajo posl. Pradeta. Poljaki in nemški konservativci so baje pripravljene glasovati zanj. Čehi, češko plemstvo in Jugoslovani pa se upirajo temu; in po pravici, kajti potem bi bila v predsedništvu dva Nemei in en — Romun, a nobenega Slovana. Navedene tri skupine hočejo skupno glasovati za dra. Začka.

Iz državnega zbora. Včeraj je bilo na dnevnem redu nadaljevanje debate o nujnih predlogih glede stavke premgarjev. Poslanec Demel je branil uradnike, ki so se baje bolj zavzemali za koristi delavcev nego pa delodajalcev. Slikal je razmere glede plačila, ki da niso tako žalostne, kakor jih slikajo socijalni demokrati. Če bi se uvedlo osemurni delavnik, bi ne bilo več mogoče konkurirati z rudniki v gorenji Šleziji. Če bi pa uvedli v rudnikih v gorenji Šleziji osemurno delo, bi bili tudi avstrijski lastniki uradnikov pripravljene storiti isto. Končno je opozarjal na nevarnosti, ki pretijo industriji vsled podraženja premoga.

Posl. Cingr je razlagal vzroke štrajku, ki jih je iskati v tem, da se ni izpolnjevalo obljub, katere so delali delavcem, grajal postopanje oblasti ter označeval plačne razmere kakor skrajno neugodne.

Posl. Rosemann je dejal, da je stavka le simptom bolezni, ne pa bolezen sama. Bolezen je — izkoriščanje slabjših. Dolžnost države je, da se zavzame za šibke.

Ko je govoril še posl. Roser, so zaključili debato. Generalna govornika sta bila Schueker in Kaftan. Zbornica je sprejela soglasno predlog posl. Grossa, da je vse nujne predloge o skrajšanju delavnika v rudnikih odkazati socijalno političnemu odseku ter predlog poslanca Kaftana, da ima odsek poročati do 12. marca t. l. Tudi predlog posl. Roserja, da imajo biti razprave odseka javne, je bil sprejet.

Simptomatična volitev. Državno-zbornsko dopolnilno volitev za mestno skupino Slany-Kladno, na kateri je prišel oficijelni kandidat mladočehske stranke dr. Čelakovsky v ožjo volitev z radikalcem drom. Baxo, smo bili označili kakor simptomatično. Včeraj se je vršila ožja volitev in je bil Čelakovsky izvoljen z 1272 glasi proti 954. Tudi to pot je bilo število glasov oddanih za radikalnega kandidata toliko, da smemo tudi to ožjo volitev smatrati kakor reser memento Mladočehom in — vladi. Razmerje glasov priča, da je mera potrpljenja s politiko neiskrenosti avstrijskih vlad blizu polna.

Prava beseda na adresu Madjarov. Včeraj smo povedali na tem mestu, kako je praška »Politika« zavrnila očitanja od strani madjarskih listov, češ, da so Čehi neljalni nasproti kroni. Danes pa hočemo še reči, kako izvrstno je isti praški list zavrnil očitanje, da so Čehi nevaležni avstrijski državci. »Pester Lloyd« je namreč polagal Čehom na

srece, naj pomislijo, kako bi bilo z njih sedanjostjo in bodočnostjo, kako dolgo bi se mogli upirati germanskemu navalu, ako bi ne imeli zavetja v tej državi?!

»Politika« replicira nastopno: »Pester Lloyd« naj bo brez skrbi gledé naše bodočnosti. Mi smo se in bomo se tudi odslej upirali germanskemu navalu, kakor smo se dosedaj, tudi v onem času, ko še ni bilo Avstrije. Kako bi pa bilo slo Madjarom, ako bi ne imeli tega jezua? Že davno bi se bili pogreznili v turštvu, ako bi ne bili avstrijski narodi prelivali svoje krvi za njih rešenje. Ali ne bi Ogerske, z nje nemadjarstvo večino prebivalstva, moral zdrobiti ruski hlad, ako ne bi imela opore v Avstriji?!

Tržaške vesti.

Izjava. Ker se v zadnji polemični notici »Slovenskega Naroda« proti »Edinosti« nahaja tudi pasus: »... in v Trstu se spleza nanj cerkovniček Makso, ki se, odkar je bil v Vipavi, farovžem ne more odvaditi«.

Ker ta stilizacija dopušča domnevanje: ali da sem o svojem zadnjem obisku v Vipavi lazil po farovžih, ali da je ta obisk kako drugače vplival na moje mišljenje in na politično smer »Edinosti«, izjavljam: da rad — da-si nimam, da bi razsiral — takoj plačam 100 gl. na korist družbi sv. Cirila in Metoda, ako kdo ve povedati, da sem od leta 1876. sem sploh bil v kakem farovžu v vipavski dolini, razun pred kakimi 8 leti, ko sem imel v farovžu v Št. Vidu posla kakor — krstni boter.

V podkrepljenje svojega sumničenja — da sem se namreč nekako prodal farovžem — »Slovenski Narod« očevidno namiguje na okolnosti, da imam v Vipavi sorodnika, odločnega pristaša stranke, ki je nasprotna »Narodovi« stranki. Ne tajim, da spoštujem tega moža, a spoštujem ga v glavnem ravno zato, ker tudi on — da-si jim nasprotuje — vsikdar spoštuje moje nazore in diference v političnem mišljenju. Ni nikdar bila na potu odnošajem, kakor šnji morajo biti med sorodniki. Za božjo voljo, kam bi prišli, ako bi odnošaji v obče zdijvali tako, da bi radi političnih diference brat ne smel obiskati svoje — sestre, ako se noče izpostaviti nevarnosti, da ga postavijo na indeks političnih breznačajnežev. Da-li bi taki odnošaji bili dostojni civilizirane družbe — o tem prepuščam sodbo vsakemu človeku, ki si je tudi v sedanjih viharjih bojih ohranil nekoliko treznega mišljenja. Makso Cotič.

Imenovanje. Tukajšnje deželno višje sodišče je imenovalo pravna vezbenika Antona Bonne-ta in Josipa Levpuščekka avskultantoma.

Švedskim in norveškim konzulom v Trstu je imenovan g. V. de Lexow.

Posnemauja vredno. Pišejo nam: Neki naš mladi narodni trgovec, ki je, med nami rečene, tudi naročnik »Edinosti«, kupuje vsak dan tudi »Piccolo«, kakor dela mnogo naših! Da pa popravi greh, oddaja, ta drugi list nekemu Lahu v drugo čitanje za pol cene, a skupljeno svoto hrani za našo družbo sv. Cirila in Metoda. Tako tudi Lah nehoté prispeva za našo prekristno družbo! Kakor »Piccola«, tako oddaja tudi »Edinost« v drugo čitanje in tudi: ta znesek hrani za družbo sv. Cirila in Metoda. Posnemajte ga!

Naročnik.

Saj ne pomaga! Neki naš poročevalec nam piše: »Slovenski Narod« Vas pesti dan na dan z zahtevami, da mu poveste, kdo je to pisal, kdo to rekel, sicer da ne verjame. Tako je bilo tudi z slučajem, o katerem sem Vam sporočil jaz, o onem italijanskem trgovcu n mreč, ki se je ugodno izjavil o »Edinosti«. Tudi mojemu poročilu »Narod« ni verjel in je bril svoje poznane burke iz Vas, kar me je prisililo, da sem postregel z imenom in ulico. Sedaj pa vidim, da tudi to ni pomagalo. »Narod« ima v Trstu svojega zaupnika, o katerem govore oni ljudje, ki si domišljajo, da ga poznajo, da je jako agilen mož. »Narod« bi se bil dal lahko obvestiti na lici mesta. Kaj še! On zbija dalje svoje šale z »Italijanom« in »Edinosti« — in navaja ta moj slučaj kakor tipičen in klasičen dokaz za to, kako si »Edinost« izmišlja.

Videte torej, da tudi navajanje imen ne pomaga!

Pohujšanje v cerkvi sv. Jakoba. Včeraj jutro okoli 7. ure sta prišla 28-letni Josip V. iz ulice Giuliani št. 6 in 38-letni Mihael M. iz ulice Giuliani št. 8. z ženo Josipa V.

in Marijo L. v cerkev sv. Jakoba, možka s klobukom na glavi, vsi pa vinjeni. Ker so se smejali, govorili na glas in se sploh vedli nedostojno, so verniki, ki so bili v cerkvi opozorili jednega duhovnikov, naj to družbo da spraviti iz cerkve. Ker pa nesnage le niso poslušali, ampak so še brili noree, je duhovnik poklicel policijskega agenta, ki je lepa parčka aretiral. Ženski so pozneje izpustili.

Tatvina. V sianovanje trgovca s premogom, Emila Vedove v ulici Benvenuto št. 1, so ulomili tatje ter odnesli dragocenosti in denarja v vrednosti 1300 kron. Tatvino so prijavi redarstvu.

Na cestí ležati so našli včeraj jutro utrujenega in izstradanega reveža, ki je bil prišel peš z Reke v Trst. O padu se je bil ranil. Spravili so ga v mestno bolnišnico, ko mu je bil že zavod g. Trevesa podelil prvo pomoč. Ime mu je Albin Ratman.

Bogat berač. Zavod ga. Trevesa je včeraj nekega umobolnega 60-letnega moža iz ulice dell' Asilo šte. 5 spravil v mestno bolnišnico. Njegova obleka je bila vsa raztrgana; vendar so našli pri njem hranilnično knjižico, glasečo se na 2000 kron, in 110 kron gotovine.

Samomor. Minolo noč ob 2. uri popoldne je skočil 26-letni kočijaž Ivan Tibal skozi okno svojega stanovanja v IV. nadstropju hiše št. 15 v ulici S. Francesco na dvorišče ter obležal mrtev, z ruzbito lobanja. Zdravnik z rešilne postaje, katerega so poklicali nemudoma, je mogel le še konstatirati smrt.

Iz-pred naših sodišč. Na tuk. deželnem sodišču so bili včeraj obsojeni: že kaznovana 19-letna Pijerina Šuman iz Milj zaradi tatvine v 8 mesecev težke ječe: 31-letni Anton Marini zaradi tatvine v 4 mesecev težke ječe in 25-letni Karol Birk iz Trsta zaradi javnega nasilstva v 14 mesecev težke ječe.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 9.0, ob 2. uri popoldne 13.7 C. Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.5 — Danes plima ob 9.1 predp. in 9.46 pop. Oseka ob 3.15 predp. in ob 3.32 uri pop.

Dražbe premičnin. V petek, dne 2. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Corso št. 1, galanterije; Škeden št. 398, 1 vol; v ulici S. Lazzaro št. 6, 1 šivalni stroj in bicikli; v ulici S. Francesco št. 16, hišna oprava; v ulici Sanità št. 8, dragocenosti.

Menadžerija Kludsky je velezanimiva, zlasti je poučna za mladino, ki obiskuje šole. Razven 14 levov razne velikosti in starosti je videti več tigrov, leopardov, hijen, volkov, medvedov itd. — Produkcije krotitelja g. Antona z ukročenimi levi zaslužujejo, da si jih pogleda vsakdo. Zlasti pa nam je ugajal nastop slona »Nelly« in konja »Bosco«. Koncem predstave kaže mlada Afričanka Hat-Ju-Va velike kače. Ta poučni zverinjak se nahaja v ulici Giulia št. 35.

Čitateljem. Z jutrnjo številko začnemo priobčevati velezanimivo dolgo povest pod naslovom »Moja prijateljica« iz peresa znane slovenske pisateljice. Uverjeni smo, da bo s tem delom slovenske pripovedovalne umetnosti podan našim čitateljem pravi duševni užitek.

Mesto venca na krsto gosp. Ivana Šabeca so darovali ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda gospoda: Ivan Abram 40 K, Ante Truden in soproga 20 K, Fran Hmelak 20 K, dr. Matej Truden 10 K, Srečko Bartl 10 K za možko podružnico. Slednjič je gospod dr. Lukeš istim povodom podaril dijaški kuhinji 8 kron.

Iz veteranskega podpornega društva nam pišejo: Kakor se še spominjate, je v tukajšnjem mestu dne 1. avgusta m. l. nastopilo novo društvo pod pokroviteljstvom prejasnega gospoda nadvojvode Frana Ferdinanda d' Este: vojaško-veteransko podporno društvo. To društvo smo pozdravljali z odkritosrčnimi simpatijami, ker kakor pravi Avstriji in goreči patrijotje moramo le z veseljem pozdravljati ustanovljanje patrijotičnih društev. Napeto paznostjo smo sledili prizadevanjem tega mladega društva in smo mogli konstatirati z zadoščenjem, da popolnoma ustreza postavljeni si nalogi na polju humanitete in gojenja tovarštva. Tem bolj nas boli sedaj, da moramo, ker tako zahteva korist društva, opozoriti na neko nepristojnost, ki utegne postati za društvo usodna, ako se jej takoj ne pride v okom. Podpredsednik tega društva, neki Izidor Michalup, agent zavarovalnice »Victoria« v Berlinu in — mimogredé po-

vedano — Žid, vidi svojo nalogo v tem, da slovenske člene iztisaka iz društva. Na to tehtno okolnost opozarjamo rojake svoje. Pridodati hočemo še, da temu fletnemu podpredsedniku služi društvo le kakor sredstvo, ker potom društva pridobljene relacije porablja v to, da dotičnike sili na zavarovanje v svoji berolinski družbi. Slovenci ste torej obveščeni o tem, da možu pripravite primeren vsprejem, ako bi Vam došel v hišo.

In sedaj še jedno vprašanje: Ali je predsedništvo pri volji varovati enakopravnost vseh členov in se postaviti po robu predrznostim jednega Žida?!

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Poreča nam zatrja zaupna oseba, da je vendar le res, kar se je govorilo tudi po Trstu o nekih dogodkih na plesu »Lege«, radi katerih dogodkov da so deli pod ključ 6 ali 8 oseb. V petek opoldne da so zadnja dva odveli v zapor v Rovinj. A niso ju odveli po kratki poti po morju, ampak v kočiji daleč na okrog. Obzirnost do gospóde je bila tolika, da so tu odločili tako, da ni bilo v oči, namreč ko odhajajo poštni vozovi. Oni dogodek da involvira grdo žaljenje Njeg. Veličanstva. Z ozirom na okolnost, da se nam to javlja v povsem pozitivni obliki, se nam tem bolj čudno zdi, da vse tako molči: laške novine in druge in korespondenčni biró. Saj nas nič skušnja, da so vse te ustanove jako zgovorne v gotovih slučajih in da rade govoré ako kaže, da bo govorjenje škodilo Slovanom!!

× Nove orglje v cerkvi sv. Ivana v Gorici, izdelek bratov Zupan v Kamnigoric, so kolavdirali dne 16. t. m. Strokovnjaki se izražajo soglasno jako pohvalno o tem delu domače tvrdke.

Vesti iz Kranjske.

* Utonil je dne 20. t. m. v Bistrici 65-letni Ivan Breznik. Šel je čez brv, katero je v tem trenutku vzela voda. Drugo jutro so ga našli mrtvega kakih 160 korakov niže ob obali. Mrtveca so spravili v mrtvašnico v Kamnik.

* Volitve v občinski zastop ljubljanski se bodo letos vršile od 23. do 28. aprila.

* Umrl je v škofjeloškem kapucinskem samostanu dne 26. m. m. brat Magnus Žuza v 73. letu svoje dobe in v 46. letu redovnega življenja.

* Skočil ali padel je s tretjega nadstropja včeraj popoldne vajenec v trgovini g. J. na Cojzovem grabnu v Ljubljani. Težko poškodovanega so ga prenesli v bolnišnico.

* Umrl je v Ribnici na Pohorju znani rodoljub, posestnik Janez Oswald-Vetušek. Bil je preprost kmetovalec, a jako omikan mož in je pisal tudi za časnike ter prevajal iz ruščine razne povesti. Takih slovenskih kmetiskih mož bi pač potrebovali mnogo. — Lahka mu zemlja slovenska!

* Kokoš provzročila smrt. Umrla je v Polšniku vsled zastrupljenja krvi blaga 83-letna ženica Helena Merzel. Kokoš jo je bila opraskala na desno roko, ko jo je devala spat na grede. Praska je začela otekati: kri je bila zastrupljena in v enem tednu je bila uboga žena mrtva.

* Poskušen napad. Dne 26. m. m. je neki 15-letni fant napadel 8-letno deklico, katero je oče Jožef Kavčič, kočar v Grmadi, poslal v Trebenj po vino in se je vračala skozi gozd domov. Skušal jo je vreči na tla, a deklica se je krepko branila in glasno klicala na pomoč, vsled česar je mladi napadnik brzo zbežal. Do sedaj se ni izvedelo za ime napadaleca, ker ga tudi deklica ni poznala.

* Pogozdovanje Krasa. Minolega leta so na Kranjskem pogozdili 73.57 ha = 127.84 oralov; popravili so stare nasade na 380.88 ha = 661.86 oralih. Zasadili so 2,506.300 komadov borovcev, 48.000 jelk in 16.000 hrastov, razven tega pa 200 kg. jellovega semenja. Skupni stroški teh novih nasadov in popravkov so znašali 12.957 gold. Od leta 1876 se je na Kranjskem Krasu pogozdilo 1563.38 ha = 2717.32 oralov z 24.424.280 rastlinami.

Vesti iz Štajerske.

— Akad. tehn. društvo »Triglavec« v Graden bo imelo v soboto, 3.

suša 1900. svoje šesto redno zborovanje v zimskem tečaju 1900. v čitalničnih prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer. Vspored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva Slovenije. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo preglednikov. 5. Poročilo častnega sode. 6. Slučajnosti.

Razne vesti.

Korist trdne organizacije so spoznali tudi — berači, ki so v Črni pri Vinkovcih zasnovali dobro organizovano beraško družbo, ki se pa, žal, ne bo več mogla veseliti svojih uspehov. Oblasti namreč ta organizacija ni bila prav nič všeč in te dni so sneli vse ude. Pri poglavarju Miju Jarčaninu so o preiskavi našli mnoge živil, raznovrstne obleke in 400 K v gotovini. Razen tega se peča Jarčanin z oduštvom in v vasi Črni ima pri ljudeh 800 K na posojilo, seveda z največjimi obrestmi. Zadrugiško beračenje je torej neslo.

Premenjena otroka. Salamonske sodbe bo treba v neki sporni stvari mej dvema materama v vasi Kerkondš, distrikt Vladikavkaz, na Ruskem. V tamkajšnji vaški cerkev sta bila prinešena pred kratkim na krst dva otroka enakega spola in duhovnik je oba naenkrat pomočil v vodo krstnega kamena. Po dovršenem krstnem opravilu, so otroka zopet izročili obema ženskama, ki sta ju prinesli v cerkev. Eno dete je bilo močnejše, drugo slabotnejše telesne konstitucije. No, ko sta materi zopet prejeli otroka, branila se je jedna najodločnejše proti sprejetju prinešenega jej otroka ter trdila, da otrok ni njen in da je zamenjan. Sedaj so nesli otroka k drugi materi, ki pa nikakor ni hotela menjati ter je izjavila, da so njej pravega otroka prinesli iz cerkve. Ker ni bilo mogoče doseči sporazumljenja mej materama, se je vsa stvar izročila vaškemu predstojništvu v končno odločitev. Ali ta ni znal dovoljno rešiti svoje naloge in sedaj se bo sodišče pečalo s to zamenjavo.

Razsodba v tem nenavadnem slučaju ne bo lahka.

Loterijske številke, izžrebane dne 28. februarja:

Inomost	87,	77,	49,	8,	51.
Praga	78,	35,	20,	22,	52.
Levov	69,	2,	64,	12,	72.

Brzjavna poročila.

Cesar na Dunaju.

DUNAJ 1. (K. B.) Cesar je došel danes v jutro semkaj.

Stavke.

PRAGA 28. (K. B.) Položaj v štrajkovnih okrajih je skoro nespremenjen. Dva delavca, na katera leti sum, da sta razbila nekaterim drugom okna, so aretirali. Dva shoda delavcev v Karlicah in Radvanicah so razpustili zaradi protizakonitih izjav.

Volitev drugega podpredsednika v zbornici poslancev.

DUNAJ 28. (P.) Glasom »W. Allg. Zeitg.« se je izvrševalni odbor desnice bavil z vprašanjem volitve drugega podpredsednika zbornice poslancev, ne da bi došel do končnega sklepa.

Protest proti volilnemu redu za Dunaj.

DUNAJ 28. (P.) Odposlanstvo liberalnih občinskih svetovalec in deželnih poslancev je bila danes pri ministrskem predsedniku dr. pl. Koerberju ter je protestiralo proti celi vrsti določb volilnega reda, oziroma občinskega statuta, kakor ga je sklenil deželni zbor. Odposlanstvo je izročilo ministru spomenico.

Državni zbor.

DUNAJ 1. (K. B.) (Zbornica poslancev.) Posl. Grabmayer je izjavil, da ustavoverno veleposestvo pohvalno pozdravlja vladni program. Vlada zasluži pripoznanje resnega prizadevanja. Nadeja se pa, da vlada ni samo obljubljala, ampak da bo tudi delala. Nalog, ki si jih je postavila vlada, je skoro preobilo. Ako bo vladni program s svojimi načrti pritiskal na zbornico, da se ista zave svojih dolžnosti do države in ljudstva, potem ne bomo tožili radi takega pritiska. Ustavoverno veleposestvo pritrja prizadevanjem za rešenje narodnih vprašanj.

Govornik povdarja važnost pravne konference in pravi, da ni smeti poodeenjevati dejstva, da so se zastopniki pripravljajo se strank sešli na stvarna pogajanja. Dosega miru ali vsaj premirja je pred vsem prvo vprašanje parlamenta. Govornik opozarja na škodljive posledice narodnih preprirov in za-

ključuje z zagotovilom, da nemški narod more prestati tudi najhuje izkušnje.

Potem je začel govoriti poslanec Plaček. Seja traja dalje.

Odlikovanje nem. prestolonaslednika.

BEROLIN 28. (K. B.) Izredno španjsko poslanstvo, na čelu mu vojvoda Veragna, je prišlo semkaj, da izroči prestolonasledniku Frideriku Viljelmu red zlatega runa.

Ardijenea.

BUDIMPEŠTA 28. (K. B.) Cesar je sprejel dopoludne ministra predsednika pl. Szella v zasebni ardijseni, ki je trajala eno uro.

Nemške trgovinske zbornice v inozemstvu.

BEROLIN 28. (K. B.) V proračunskem odseku državnega zbora je izjavil državni tajnik pl. Bülow, da se vlada še ni prepričala o potrebi ustanovitve nemških trgovinskih zbornic v inozemstvu.

Vojna v južni Afriki.

Francoske novice o Cronjeju.

PARIZ 28. (K. B.) Razni listi izražajo mnenje, da nezgoda Cronjejeva ni odločilna za izid vojne ter se nadejajo da bo Evropa postredovala.

Bitka pri Pietershillu.

LONDON 28. (K. B.) »Reuter« javlja iz Colensa dne 25. febr.: Brigada generala Hardta je naskočila menda v petek o mraku boerski tabor pri Pietershillu. Fizičari so vzeli strm hrib v naskoku do nekoliko sto yardov pred stražami sovražnika, a so se v očigled strašnemu streljanju morali umakniti. Sovražni ogenj je bil tako strašen, da je padel ranjen malone vsaki prve pol stotnije, ko je stopila izza drevja. Pešci so se po noči utrdili na polovici hriba ter so poskušali z nova vzeti boersko pozicijo, a zaman.

Lord Rosbery se loči od liberalcev.

LONDON 1. (K. B.) Na letnem shodu društva Nidlothan liberal association, ki se je vršil včeraj v Edingburghu, je priobčil ravnatelj shoda, da je lord Rosbery odložil predsedništvo ter je dostavil, da hoče Rosbery pretrgati vsako zvezo z ostalimi liberalnimi društvi.

Doundonald v Ladysmithu.

LONDON 1. (K. B.) Vojni urad je dobil od generala Bullerja brzjavko, ki javlja, da je lord Doundonald včeraj prišel s konjenico v Ladysmith.

LONDON 1. (K. B.) Buller brzjavlja: Lord Doundonald je včeraj z natalskimi karabinijeri udril v Ladysmith. Jaz sem na potu v Melthorpi.

Buller zmagal.

LONDON 28. (K. B.) Brzjavka generala Bullerja javlja, da so njegove čete vzele včeraj z bodali Pietershill ter se z izrednim junaštvom polastile glavne pozicije sovražnikov. O tem so Angleži ujeli 60 Boercev.

LONDON 28. (K. B.) »Reuter« javlja: Obsirna brzjavka Bullerjeva se glasi: Ravnina Langwane, 28. februarja. Brigada Barthon je vzela sinoči v naskoku Pietershill ter takorekoč obišla levo krilo sovražnikovo. 4. in 11. brigada z Warrenom na čelu je napala glavno pozicijo Boercev ter jo o mraku vzela na sijajen način. 60 Boercev je ujetih. Sovražnik je razpršen na vse strani. Kakor je videti, je ostalo na gori Bulwana mnogo sovražnih vojakov. Nadejam se, da angleške zgube niso velike.

Težave generala Bullerja.

LONDON 1. (K. B.) »Times« govori o težavah, ki stoje Bullerju na potu, češ, da gora Isimbulvana, katero oklepa deloma reka Klipp, tvori, kakor je videti, zelo nevarno pozicijo ne le za napad, nego tudi za brambo. Omenjeni list računa na utis, katerega mora napraviti nesreča na reki Modder na voditelje in Boerce.

Iz-pred Ladysmitha.

LONDON 1. (K. B.) »Morning Post« javlja iz tabora pri Colensu od predvčeraj: Število sovražnih čet znaša do 10.000 mož. Sovražnik ima 6 ali 7 topov na zavarovanih mestih. Kakor je videti, ne misli opustiti obleganja Ladysmitha. Boerci se bojujejo, kakor javlja dopisnik imenovanega lista z večjo odločnostjo in večim junaštvom nego doslej.

Boerci se umikajo.

LONDON 1. (K. B.) Jutranji listi javljajo iz Capstadta z dne 27. februarja: Kitchener paša je v Arundelu. Boerci se umikajo proti Narwalspuntu.

Amerikanska čestitka Cronjeju.

WASHINGTON 1. (K. B.) Trideset udov kongresa je poslalo generalu Cronjeju to-le brzjavko: Podpisani udje zbornice reprezentantov Združenih držav čestitajo Vam in Vašim vojakom na junaštvu, katero ste pokazali o srčnem boju za človeška prava.

Trgovina in promet.

Dražbe nepremičnin.

Po zahtevanju Antona Godine pok. Matēja v Verdeli zastopane po odv. dr. Matēju Pretner bo dne 3. aprila 1900 predpoludne ob 3. uri pri e. kr. okr. civ. sodišču v Trstu v izbi št. 36 v poslojpu e. kr. dež. sodnije v Trstu, via St. Martiri št. 21 dražba nepremičnin pod. tab. št. 37 in 38 v Kjadinu.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na sicer tab. št. 37 kron 536 in tek. št. 38 kron 2240.

Najmanjši ponudek znaša za obe tab. št. kron 1850.67; pod tem zneskom se ne prodaja.

Po zahtevanju Antonije Pečar iz Sv. Marije Magd. Spodnje šte. 154, zastopane po gosp. dr. Jos. Abramcu, odv. v Trstu, bo dne 15. marca 1900 predpoludne ob 9. uri pri e. kr. okr. sodišču v Kopru, v izbi šte. 7, dražba polovice z. t. i. 3. — 29 vlož. 581 in polovice z. t. 1, 2 vlož. 582 Očisla.

Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na K 413.

Najmanjši ponudek znaša K 275.62; pod tem zneskom se ne prodaja.

Zvišanje cen pohištva iz skrivljenega lesa.

Na shodu avstrijskih in ogerskih tovarnarjev za pohištvo iz skrivljenega lesa so sklenili zvišati cene izdelkom te stroke in sicer z ozirom na to, da so bile iste zadnji čas precej nizke, z druge strani pa je porastla cena surovinam. Cene zvišajo se za 5 do 10%.

Iz slovenskih trgovskih krogov

uam pišejo: Nekdaj nismo imeli mi Sloveni tukaj v Trstu toliko svojega trgovskega stanu. Posledica je bila ta, da je naše ljudstvo moralo zahajati k tujcem in jim polniti žep, da-si je videlo in čulo, kako je povsodi zmerjajo z ščavi. Danes je drugače. Danes imamo že precej svojih trgovcev z jestvinami, obleko, obuvalom itd. itd. Danes ni več tako, da bi bilo naše ljudstvo primorano zahajati k tujcem. In vendar, žal, zahaja še. Poznam tiste izgovore: Slovenski trgovci so le mali trgovci, zato imajo slabše blago in dražje, in pa navajeni smo še tudi, zahajati k onemu in onemu.

Kaj je boljše? Nič. Oni kupujejo n. pr. 100 stotov blaga, ker vedo, da ga toliko prodajo v toliko in toliko dneh. Jaz pa ga kupujem po 20—50 stotov, a je ravno tako in je prodajam v poprečno istem času. Poglejmo v Gorico. Tudi tam so bili okoličani zaslepljeni in so zahajali kupovat, kamor jih je ravno noga zanesla. Polnili so žep tujcem, a le-ti so se lepo smejali v pest naši kratkovidnosti — kmalu bi bil rekel še kaj hujšega. Zdaj je v Gorici drugače. Slovenec, prišedši v mesto, povprašuje in poizveduje: kakšen je človek v tej gostilni, v tej prodajalnici? In ako čuje, da je nam nasproten tujinec, ne gre tja. Zakaj ne bi posnemali Gorice tudi tu v Trstu? Žalibog, da tu deluje mnogokrat tudi uvoščljivost, kakor kaže slučaj, ki se je meni pripetil. Predsednik nekemu gospodarskemu društvu — katerega sem vsikdar smatral za prijatelja — je došel k meni in si je ogledal blago. Zdelo se je, da mu je blago po volji. Ko pa je govor prišel na ceno, je vskliknil ta prijatelj moj: »Dragi, za to ceno dobiš tudi pri onem tam!« A ta »oni«, na katerega se je skliceval prijatelj Slovenec, je med najhujimi sovražniki naše narodnosti. Ali mislite, da je ta prijatelj še kdaj prišel v mojo prodajalnico? Nikdar več ga nisem videl!

Ne, rojaki tako ni prav! Zdržujmo se, podpirajmo se! Zlasti se obračam do konsumnih društev po okolici in bližnji Istri, naj se drže gesla: »Svoji k svojim!« Če se bomo vsi držali tega gesla, bomo kmalu videli v svoje veselje, da tudi Slovenec more postati v Trstu velik krepak trgovec, ki more tekmovati s tujcem in dajati svojim odjemnikom isto tako dobro blago, kakor tujinec! Očetje in matere družin naj pošiljajo svoje le k našincem, a tako krepko podprti trgovce-domačin bo mogel poplačevati podporo z dobro in točno postrežbo. Po takem strogem izvrševanju načela vzajemnega podpiranja bo dobro za vse: za trgovca in odjemalca! Tržaški trgovec.

Denarni trg.

Dočim je bil položaj na javnem dunajskem trgu nespremenjen ter so stavki za bančne akcepte prve vrste znašali 3 7/8%, je v Berlinu privatni diskont poskočil na 4 7/8%. Na dunajskem glavnem zavodu je bilo malo živahnije gibanje ter je bilo ulog

za okolo 8 milijonov kron, a zapadlosti z ozirom na konec meseca za 21 milijonov kron.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kronah.
Kava: Santos I.	100.—
" II.	91.—
Rio I.	96.—
" II.	90.—
Santos in Rio lavé I.	115.—
" II.	105.—
Laguaira lavé I.	136.—
Laguaira lavé II.	101.—
Maracaibo	107.—
Guatemala	170.—
S. Salvador	108.—
Costarica	150.—
Portorico	160.—
S. Domingo	111.—
Jamaica	110.—
Malabar Plant	166.—
Java W. J. B.	185.—
Moka	153.—
Popper: Singapore	97.—
Penang	91.—
Tellichery	96.—
beli	141.—
Piment:	68.—
Sladka škorja: (cimet)	85.—
electa	89.—
Riž: italijanski	16.75 24.—
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.— 17.—
Južno sadje:	
Rožiči:	8.50 9.50
Datelj:	35.—
Smokve: (Calamata) v vencih	15.50
proste	11.— 14.50
puljske (Puglia)	11.50 12.50
smirnske (v škatljicah)	48.—
Mandeljni: sladki I. Bari	86.— 92.—
Lešniki: siciljski	38.— 38.—
istrski	58.—
levantinski olupljeni	76.—
Suho grozdje: (cibibe): Elemé	25.— 60.—
Sultanine	31.— 68.—
iz Perzije	39.— 42.—
črne Cismé	25.—
Morea	26.— 27.50
Lipari	—
Pomeranče (zaboj)	2.— 16.—
Jafa [zaboj]	—
Limone	3.— 6.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	81.— 88.—
albansko	47.—
dalmatinsko	43.— 46.—
bombaževo ameriškansko	37.— 39.—
bombaževo angleško	34.—
sesamovo	40.50 53.—

Trgovinske vesti.

Budimpešta 1. Pšenica za oktober K. 7.69 do 7.71. Pšenica za april K. 7.43 do 7.44 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.31 do 6.32. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.— do 5.02. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 6.42 do 6.44.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje slabo, obdržano. Prodaja: 18000 met. stot. Vreme: veter, sveže.

Hamburg 1. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.50 za maj 37.25, za september 38.—, za december 38.50 Denar.

Havre 1. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 43.75, za juli 50 k. frankov 44.75.

Dunajska borza dne 1. februarja.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	99.35	99.40
" v srebru	99.25	99.30
Avstrijska renta v zlatu	98.80	98.80
" kronah 4%	99.20	99.20
Kreditne akcije	236.20	236.30
London 10 Lsr.	242.45	242.45
20 mark	23.64	23.64
Napoleoni	19.28	19.27
100 italijanskih lir	89.95	89.85
Cekini	11.38	11.38

Politično društvo „Edinost“ za Primorsko priredi

v nedeljo dne 4. t. m. ob 4. uri pop.

javni ljudski shod
v gostilni „pri Lipi“

~~~~~ v Bazovici ~~~~~
po sledečem vspredu:

1. Nagovor predsednika.
2. O volitvah v tržaški mestni in dež. zbor.
3. Slučajnosti.

Okoličani! V teh resnih časih treba, da se pokazete zavedne moze, hoteče braniti svoje svetinje. Stopite torej z vso odločnostjo v volilno borbo! Tako krepko voljo in zavednost pokažete s tem, da se v velikem številu udeležite tega prvega shoda v okolici, namenjenega predstoječim volitvam.

ODBOR

pol. društva „Edinost“ za Primorsko

Proti kašlju,
grlobolu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.25 - - -	brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25 - - -	Nabrežina, V dem, Benetke, Rim
9. - - -	omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 - - -	post. Kormin, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 - - -	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 - - -	Benetke (via Červinjan in via Videm) Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 - - -	post. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč. brzovl.	Kormin
8.15 - - -	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 - - -	meš. Nabrežina, Videm, Benetke do Mürtzschlaga
9.45 - - -	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Mürtzschlaga, Beljaka itd.
7.33 - - -	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45 - - -	brzovl. iz Kormina
9.28 - - -	Dunaj, zveza s Pešto, Mnhim
10.25 - - -	post. Dunaj, zveza z Reko
10.40 - - -	brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 - - -	omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. post.	Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč. omn.	iz Italije preko Kormina
8.30 - - -	brzovl. iz Italije preko Kormina
9. - - -	Dunaj, zveza z Reko
11.35 - - -	omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 - - -	Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 - - -	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 - - -	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35 - - -	Pulj, Rovinj
11.15 - - -	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zveč.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 - - -	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 - - -	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih.)

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljce preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.: 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.: 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.— 9.30 (pošta) predp. 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“.)

V Umag vsak dan razen nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

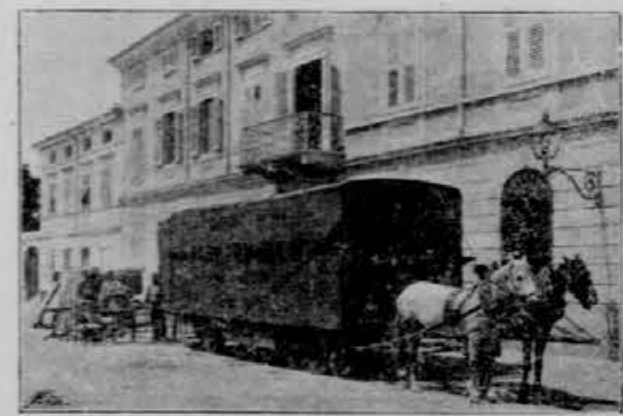
7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo 10.42 - - - in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 2.45, predp., 5.48, 10.35 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Spedijska poslovnica

Gašpar Hvalič v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovincem v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljenje nepoškodovanega blaga se zagotavlja.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvt. za besedo; za večkratno in ercijo pa se cena primeroma znižuje. Oglasi za vse leto za enkratno in eden stanejo po 10 gld., ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvt.

V Trstu.

Posredovalnica za potovanja.

Alojz Mojzetic Piazza Negoziante 1. daje pojasnila za vsakovrstna potovanja in sprejema predplačila za obisk letošnje svetovne razstave v Parizu.

Krème.

Perhauc Jakob ulica Aquedotto 8 Zaloge vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozič Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloge pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mazel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladličarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladličarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. V sprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki sta shajališči Slovincem. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časnikovi.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran Ulica S. Francesco št. 2. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mesar.

T. Zadnik mesar, ulica S. Francesco 16, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zaselnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Podučevanje jezikov.

Jurca Katinka v ulici Valdirivo št. 17 I. nads. podučuje doma ali zunaj francoski, nemški, slovenski in italijanski jezik v najkrajšem času po najnovejših metodah.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivo krojiti

Martin Foveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izborni zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del. **Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.** Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebnih za čevljarje ima **Ivan Drufovka** v Gorici na Travniku št. 5. Podružnica v Sezani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n. (Slovenska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir srčca“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge biaziti in prav olikati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.**

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu in p. n. trgovcem vljudno naznanjam, da sem ustanovil in otvoril čisto na novo veliko tvorniško podjetje pod firmo

I. slov. mehanično-avtomatična tvornica tkanin in pletenin

Dragotin Hribar

Ljubljana Tržaška cesta št. 57 Ljubljana.

Ta tvornica opremljena je z najnovejšimi stroji na roko in gonilno električno silo, tako, da mi je moč že letos izdelati najmanj 15.000 do 20.000 tucatov vsakejakih negavie od priprostih do najfinejših za gospe in gospode, otroke itd.

Izdelujem pa tudi vse druge izdelke iz volne in bombaževine in sicer: jopiče, obleke za otroke, rute za na glavo in za ogrinjati, rokavice, štučke, telovnike za gospode kakor tudi vse potrebščine za gospode bicikliste.

Tvornica postavljena je na stališče, da lahko koakurira z vsemi češkimi kakor tudi saksonskimi tvornicami boji glede izdelka kakor tudi cene.

Priporočam se gospodom trgovcem za obila naročila in zagotavljam, da bodo postreženi v vsakem oziru najpoštenje.

NB. Gospode trgovce prosim, da pri letošnjem naročevanju jemljejo ozir na gornjo obvestilo in ker potovalec z vzorci ne more biti hkrati povsod, počakajo, da jih obišče. Ako keho želi kak poseben vzorec, prosim se, da ga vpošlje, napravi se takoj protivzorec s ceno; naročiti pa se mora najmanj 10 tucatov.

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 26. febr. do 1. marca

III. serija Špansko.

Jako zanimivo in poučno potovanje po Carigradu (nove slike), zlati rog, mošeje itd.

50 podob 50.

V stopnina 20, otroci 10 kr.

Še nekaj tisoč

na suho cepljenih, popolnoma zaraščenih in dobro okorenjenih

trt

raznih dobrih vrst, oddam spomladi t. l. iz svoje trtnice v Krškem (pošta in postaja Videm-Krško, Kranjsko.)

Vrste za bela vina: Ital. rizling, kraljevina, beli burgundec, zlahtnina (španjol) bela in rdeča, veltinec, moslavina, silvanec, plavec, grganja ter nekaj traminca in rulandca.

Vrste za črna vina: Portugalka, modra frankinja, istrski refošk, žametasta črnina (kavščina), ter tirolske vrste: negrara in teroldigo; dalje nekaj črnega burgundca.

Podlaga je čista riparija portalis in rupestris monticola. Vrste so popolnoma zanesljive in čiste, nepomešane, ker sem dobil cepiče in sloveče vinarske šole na Tirolskem.

Cene: Enoletne cepljenke à 10 gld. 100 komadov. Dvoletne " " " 12 " 100

Ob enem z naročitvijo naj se mi blagovoli vpsolati 25% are, kdor naroči toraj za 10 gld. trt, mora vpsolati 2 gld. 50 kr. are. Na naročitve brez are se pri osebah, meni nepoznanih, ne bo oziralo.

Priporočam se sl. občinstvu, da me blagovoli v tem za obeni blagor prekoristnem podjetju po možnosti podpirati. — Vsi, ki so lansko leto trte od mene naročili, jih ne morejo prehvaliti, kajti od 1000 komadov je komaj 1 izostala in vse dobro vspejajo, da, mnoge so celo sad nastavile.

Embalaza se bo zaračunala po lastni ceni. Prevažanje do kolodvorja se ne bo zaračunalo.

Dr. T. Romih

župan v Krškem (Dolenjsko)

Fran Wilhelm^{ov}

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST - Via Malcanton št. 1 - TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagaju, po cenah, da se ni bati konkurence.